

การดัดแปลงบทละครเวทีเรื่อง “คนคลั่งรัก Limerence” สู่อการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์

Adapting the stage play Limerence, “Crazy in Love”, into the creation of a television drama.

สรรพชญ์ เจียรนานนท์. สาขาวิชาบรรณศาสตร์และสื่อสารมวลชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

Sanpach Jiarananon. *Broadcasting And Streaming Media, Faculty of Management Sciences, Bansomdejchaopraya Rajabhat University.*

E-mail : Sanpach.ji@bsru.ac.th

Received: 12 October 2024 ; Revised: 11 November 2024; Accepted: 6 February 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การดัดแปลงบทละครเวทีเรื่อง คนคลั่งรัก Limerence สู่อการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดัดแปลงบทละครเวทีเรื่อง คนคลั่งรัก Limerence สู่อละครโทรทัศน์และศึกษารูปแบบการดัดแปลงบทละครเวทีเรื่อง คนคลั่งรัก Limerence เพื่อผลิตเป็นละครโทรทัศน์แบบจบในตอน งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

ผลการวิจัยพบว่า การดัดแปลงบทละครเวทีเรื่อง คนคลั่งรัก Limerence มีกระบวนการสำคัญ ได้แก่ การปรับเปลี่ยนตัวเรื่อง (Story) การเพิ่มเนื้อหาและตัวละครในเรื่อง และการตีความตัวละครและการตีความเรื่องเพื่อใช้สำหรับการผลิตในรูปแบบงานละครโทรทัศน์ โดยรูปแบบการดัดแปลงบทละครเวทีเรื่องคนคลั่งรัก Limerence เพื่อผลิตเป็นละครโทรทัศน์แบบจบในตอนนั้น มีส่วนที่ใกล้เคียงกับการนำเสนอในรูปแบบของละครเวทีเดิมคือ ระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน ส่วนรูปแบบที่แตกต่างออกไปได้แก่ การเพิ่มเนื้อหาบทละคร การเพิ่มตัวละครการดัดแปลงการพัฒนาเรื่อง การนำเสนอในรูปแบบภาพและเสียงที่ชัดเจนและใกล้ชิดผู้ชม

คำสำคัญ : การดัดแปลง, ละครเวที, ละครโทรทัศน์

Abstract

This research aimed to investigate the adaptation of the stage play Limerence, Crazy in Love, into a television drama and to examine the format used in this process, culminating in the production of a self-contained television drama episode. The study employed qualitative research methods, including textual analysis, document analysis, and in-depth interviews.

The findings revealed that the adaptation process involved significant steps, such as modifying the storyline, adding new content and characters, and reinterpreting characters and plotlines to suit the television drama format. The adaptation retained certain elements from the original stage play, such as a comparable duration, while introducing new aspects, including expanded script content, additional characters, restructured narrative development, and enhanced presentation through vivid visuals and sound, offering a more immersive experience for viewers.

Keywords: Adaptation, Stage play, Television drama

บทนำ

การดัดแปลงเรื่องเล่าเพื่อนำมาใช้ผลิตเป็นละครโทรทัศน์ เป็นกระบวนการที่ถูกนำมาใช้เป็นระยะเวลา ยาวนาน ในอดีตเรื่องเล่าที่นำมาใช้ในการผลิตเป็นละครโทรทัศน์ ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเล่าหรือผลงานที่เคย ถูกเล่าผ่านสื่อใดสื่อหนึ่งมาก่อน เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น ละครวิทยุ ภาพยนตร์ พงศาวดาร ละครเวที ซึ่งเมื่อ ถูกนำมาถ่ายทอดผ่านช่องทางสื่อที่นำเสนอทั้งภาพและเสียงอย่างละครโทรทัศน์จึงจำเป็นต้องมีการดัดแปลง เนื้อหาให้เหมาะสมกับธรรมชาติของสื่อ

จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา (2563) อธิบายการแปรรูปวรรณกรรมในพื้นที่ของละครโทรทัศน์เกิดขึ้นในช่วงที่มี สถานีโทรทัศน์ก่อตั้งขึ้นในปีแรก มักนำบทละครพูดพระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มาปรับบทให้เข้ากับลักษณะของละครโทรทัศน์เพื่อจัดแสดงผ่านโทรทัศน์ จากนั้นจึงนำวรรณกรรมมาแปรรูป เป็นบทละครโทรทัศน์มากขึ้น เช่น บ้านทรายทอง ความพยายาบท เหนาสนสี่แดง เป็นต้น กระบวนการดัดแปลง หรือแปรรูปจึงมีปัจจัยด้านรูปแบบการนำเสนอของสื่อที่ผู้ดัดแปลงจะต้องคำนึงถึงและเข้าใจธรรมชาติของ แต่ละสื่อว่ามีลักษณะ ขนบนิยม ตลอดจนวิธีการนำเสนอเรื่องที่แตกต่างกันออกไป

บทละครเวทีเป็นอีกหนึ่งผลงานที่เป็นที่นิยมในการนำมาดัดแปลงเป็นสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ภาพยนตร์ หรือละครโทรทัศน์ บทละครเวทีเรื่อง คนคลั่งรัก Limerence บทประพันธ์และกำกับการแสดงโดย ปาลินี หวีใจมั่น และ ศักดิ์ดา แสงสุข นักศึกษาสาขาสื่อสารการแสดง วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัย รังสิต เป็นหนึ่งในจำนวนทั้งหมด 17 เรื่องในเทศกาลละคร ครั้งหนึ่งถึงชีวิตใน “Once Alive @Rangsit Theatre Week ละครเวทีของสาขาสื่อสารการแสดง วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต” จัดแสดงเมื่อ วันที่ 31 ตุลาคม – 4 พฤศจิกายน พ.ศ.2565 ณ โรงละครเล็ก (ชั้น 5) อาคาร Digital Multimedia Complex (อาคาร 15) มหาวิทยาลัยรังสิต

ละครเวทีเรื่อง คนคลั่งรัก Limerence เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชายหนุ่ม ดุลย์ และ ตะวัน ทั้งสองเป็นคน รักกัน ดุลย์ เป็นชายหนุ่มที่ต้องการครอบครอง ตะวัน คนรักของเขาไว้เพียงผู้เดียว โดยการกักขังและล่อล ่อ ตะวันไว้ในห้อง จนกระทั่งทั้งคู่มีปากเสียงกันอย่างรุนแรง ตะวันใช้มีดทำร้ายดุลย์จนเสียชีวิต เพื่อหนีออก จากการคุมขัง แต่สุดท้ายเรื่องเฉลยออกมาว่า เป็นเพียงฉากหนึ่งในละครซีรีส์วายหรือละครประเภทที่มีเนื้อหา เกี่ยวกับชายรักชาย โดยมีคำโปรยของเรื่องอธิบายไว้ว่า “เมื่อคนคลั่งรักได้มาสวมบทบาทของคนคลั่งรักที่ น่าขยะแขยง จะเกิดอะไรขึ้นหากชายหนุ่มรูปงามในเรื่องที่คิดว่าจะจบกลับยังมีเรื่องราวต่อ และหากว่าตัว ตนภายในกับบทบาทที่สวมใส่คือสิ่งเดียวกัน”

จากเนื้อหาของละครเวที คนคลั่งรัก Limerence ที่มีความน่าสนใจของเรื่องที่สามารถนำมาดัดแปลง ข้ามสื่อได้ ทางสาขาบรรดาศาสดิจและสื่อสตรึมมิง คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ เจ้าพระยา โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จึงได้ติดต่อเพื่อขออนุญาตนำเนื้อหาจากละครเวทีมาดัดแปลงเป็นรูป แบบละครโทรทัศน์ เพื่อนำมาใช้ประกอบเป็นผลงานสร้างสรรค์ในรายวิชาโครงการออกแบบสร้างสรรค์และ วิพากษ์ ซึ่งเป็นการนำเสนอผลงานก่อนจบของนักศึกษา จากบทละครเวที จึงถูกนำมาดัดแปลงเป็นบทละคร โทรทัศน์ ใช้ชื่อว่า Limerence The Series คนคลั่งรัก

วารสารนิเทศศาสตร์ปริทัศน์ ปีที่ 29 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2568)

ภาพที่ 2 โปสเตอร์ละครเวที คนคลั่งรัก Limerence
ที่มา : สาขาสื่อสารการแสดง วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, 2565

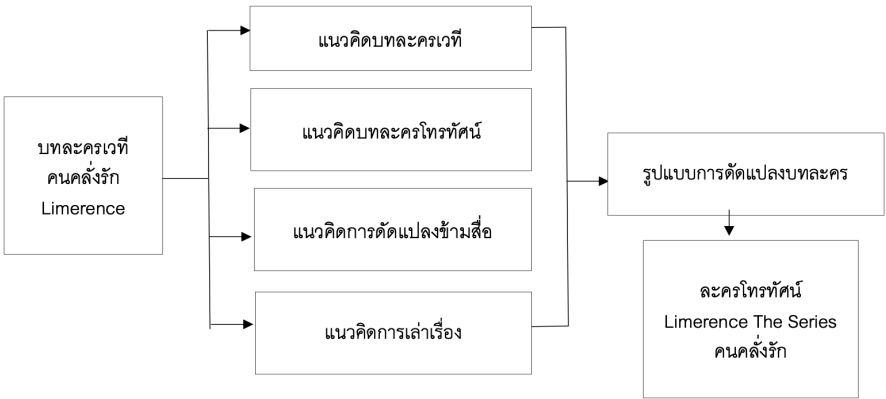
ภาพที่ 3 โปสเตอร์ละครโทรทัศน์ คนคลั่งรัก Limerence The Series
ที่มา : สาขาบรรณคดีและสื่อสตรึมมิง คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2566

สำหรับการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์เรื่อง Limerence The Series คนคลั่งรัก เป็นหนึ่งในรายวิชาโครงการ ออกแบบสร้างสรรค์และวิพากษ์ สาขามนุษยศาสตร์และสื่อสารมวลชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีวัตถุประสงค์เพื่อนำแนวคิดและทฤษฎีที่ศึกษามาประยุกต์ใช้ในการจัดทำโครงการหรือสร้างสรรค์ผลงาน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาเนื้อหาและนำเสนอแนวทางใหม่ ในการผลิตและสร้างสรรค์สื่อในรูปแบบต่างๆ โดยมีละครโทรทัศน์เป็นหนึ่งในประเภทรายการที่เป็นโจทย์กำหนดให้นักศึกษาเรียนรู้ตั้งแต่กระบวนการก่อนการผลิต กระบวนการผลิตและกระบวนการหลังการผลิต และนำเสนอผลงานที่ผลิตเสร็จสมบูรณ์ต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกเพื่อให้คำแนะนำแก่นักศึกษานำไปปรับปรุงผลงานในการทำงานครั้งต่อไป ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากกระบวนการผลิตผลงานจริงและได้ประสบการณ์ต่อยอดจากการแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญในศาสตร์ด้านละครโทรทัศน์

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1. เพื่อศึกษาการดัดแปลงบทละครเวทีเรื่อง คนคลั่งรักLimerence สู่ละครโทรทัศน์ ในชื่อ Limerence The Series คนคลั่งรัก
- 2. เพื่อศึกษารูปแบบการดัดแปลงบทละครเวทีเรื่อง คนคลั่งรัก Limerence เพื่อผลิตเป็นละครโทรทัศน์แบบจบในตอน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

1.แนวคิดด้านการเล่าเรื่อง (Narrative)

การเล่าเรื่อง เป็นการถ่ายทอดเรื่องราว การลำดับ การขยายความ การสื่อความหมาย โดยใช้องค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อให้การเล่าเรื่องนั้นประสบความสำเร็จ (Fisher, 1978 อ้างถึงในกาญจนา แก้วเทพ, 2553) สรุปใจความว่าการเล่าเรื่องเป็นพื้นฐานของมนุษย์ โดยเล่าจากประสบการณ์และเหตุการณ์ที่เข้ามาในชีวิต มีเหตุการณ์ที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง มีความขัดแย้ง จุดเริ่มต้น คลื่นคลาย และจุดจบ การสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์ องค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์ ผู้ผลิตจำเป็นต้องเข้าใจและทำความรู้จักในประเด็นต่างๆ ดังนี้ ประเภทเรื่อง (Genre) รูปแบบของเรื่อง (the story form) แก่นเรื่อง (Theme) ตัวละครเอก (Main Characters) เป้าหมายของตัวละครเอก (Character Goals) ตัวร้าย (The Antagonist) การกระทำทางละคร (Drama Action) ความขัดแย้ง (Conflict) และเหตุการณ์ (Premise) โครงสร้างละคร (Dramatic Structure) แบบสามองก์ (three-act structure) โครงเรื่อง (plot) คุณลักษณะของตัวละคร (character layer) และประเภท (genre) ของละคร (ณัฐวิวัฒน์ สุทธิโยธิน, 2561)

2. แนวคิดด้านสัมพันธบท (Intertextuality)

สัมพันธบท (Intertextuality) เป็นการอธิบายความหมายในเชิง ตัวบท (Text) ที่เชื่อมโยงหรือถ่ายทอดความหมายในระหว่างตัวบท สามารถพิจารณาได้ใน 2 ลักษณะ คือ 1) การวัดเชิงปริมาณเป็นการเปรียบเทียบระหว่างตัวบทแรกกับตัวบทหลังว่ามีการเพิ่มเติม ตัดต่อ เพิ่มขึ้นหรือลดลงไปมากหรือน้อยขนาดใด 2) การวัดในเชิงคุณภาพ เป็นการเปรียบเทียบเส้นทางความเชื่อมโยงระหว่างตัวบทแรกกับตัวบทหลัง เช่น การตีความใหม่ การดัดแปลงของเก่า การซ่อนเร้นว่ามีการเชื่อมโยงบางส่วนหรือปิดซ่อนไว้จนไม่สามารถเชื่อมโยงถึงกันได้ การวิเคราะห์เชิงตัวบทสามารถวิเคราะห์ได้จากการเปรียบเทียบระหว่างตัวบทแรกกับตัวบทหลังว่ามีอะไรที่เพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ มีการเพิ่มเติมเนื้อหาอะไรลงไป ในลักษณะที่ตัวบทต้นทางไม่มี (Extension) อะไรที่ถูกตัดทอนลดลงไป มีเหตุผลอะไรในการตัดทอนและการตัดทอนส่งผลต่อความหมายของตัวบทหรือไม่ (Reduction) และอะไรที่ปรับเปลี่ยนไป มีการดัดแปลงเนื้อหาอะไรจนทำให้แตกต่างไปจากตัวบทเดิม (Modifucation) โดยบอกว่าเพราะอะไร ทำไมและอย่างไร (กาญจนา แก้วเทพ, 2553)

ระเบียบวิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล

1.1 แหล่งข้อมูลด้านเอกสาร บทละครเวที คนคลั่งรัก limerence และบทละครโทรทัศน์ Limerence The Series คนคลั่งรัก

1.2 แหล่งข้อมูลสื่อบุคคล โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้กำกับละครซีรีส์ ผู้เขียนบทละครซีรีส์ และทีมงาน จำนวน 4 คน เนื่องจากเป็นผู้ที่นำเนื้อเรื่องในรูปแบบละครเวทีมาดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์ และผู้ทรงคุณวุฒิที่มาเป็นคณะกรรมการในการวิพากษ์ผลงานละครโทรทัศน์ Limerence The Series คนคลั่งรัก จำนวน 2 คน

1.3 แหล่งข้อมูลประเภทโสตทัศนวัสดุ ละครโทรทัศน์เรื่อง Limerence The Series คนคลั่งรัก จำนวน 1 ตอน เป็นผลงานในรายวิชาโครงการออกแบบสร้างสรรค์และวิพากษ์ สาขาวิชาบรรณศาสตร์ และสื่อสตรีมมิง (การสื่อสารมวลชน) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 นำเสนอในวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ.2566 ณ ห้องประชุมชั้น 15 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2. ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างตามองค์ประกอบของละครวิเคราะห์การดัดแปลงผ่านสื่อ เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างตามองค์ประกอบของละครเวทีและละครโทรทัศน์ ได้แก่ 1) โครงเรื่อง ประกอบด้วย โครงเรื่องหลัก โครงเรื่องรอง การลำดับเรื่องและเนื้อเรื่อง 2) แก่นเรื่อง 3) ตัวละคร และ 4) ฉาก

3. ผู้วิจัยนำผลการศึกษามานำเสนอในรูปแบบการบรรยายเชิงพรรณนา ภาพประกอบ ตาราง นำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และอภิปรายผล

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ละครเวที ละครโทรทัศน์ ที่ดัดแปลงมาจากบทละครเรื่อง คนคลั่งรัก Limerence สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. เนื้อเรื่องย่อ

1.1 บทละครเวที คนคลั่งรัก Limerence เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับ ตูลย์ และ ตะวัน ชายหนุ่มทั้งสองเป็นแฟนกัน ตูลย์ลุ่มหลงในตัววันและซิงไว้ในห้องนอนของตนเอง เพื่อไม่ให้ตะวันไปเจอกับผู้ชายคนอื่น ตูลย์หึงหวงตะวันมาก ทั้งสองมีปากเสียงกันจนกระทั่งตูลย์ทำร้ายตะวัน ตูลย์ได้สติจึงบอกเหตุผลที่เขารักตะวันและไม่อยากสูญเสียตะวันไป เพราะเขาเคยรักผู้หญิงคนหนึ่งมากแต่ผู้หญิงคนนั้นทิ้งเขาไป เมื่อตูลย์มาเจอตะวันรู้สึกรักตะวันมาก เขาจึงไม่อยากให้เหตุการณ์ซ้ำรอยจึงต้องลุ่มหลงและซิงตะวันไว้ไม่ให้ติดต่อกับใคร ตะวันอ่อนน้อมขอให้ตูลย์เห็นใจและสัญญาว่าจะรักเขาคนเดียว เพื่อให้ตูลย์ไขกุญแจและปลดโซ่ออกจากตัวเขา จากนั้นตะวันหนีบมีดมาฆ่าตูลย์ ก่อนที่เรื่องราวจะเฉลยว่าทั้งหมดเป็นเพียงฉากหนึ่งในละครเท่านั้น

2. โครงเรื่อง

การศึกษาพบว่าโครงเรื่องหลักในบทละครเวที คนคลั่งรัก Limerence ที่ดัดแปลงมาเป็น ละครโทรทัศน์ Limerence The Series คนคลั่งรัก ยังคงรักษาโครงเรื่องหลักไว้เหมือนกัน แต่มีการดัดแปลง ได้แก่

2.1 มีการเพิ่มฉากต้นเรื่อง และในบางช่วงของเรื่อง ขยายความจากสิ่งที่อยู่ในเรื่องออกมาเป็นฉากเป็นภาพและเสียงให้ชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากข้อจำกัดของละครเวทีที่เล่นฉากเดียวบนเวที เมื่อขยายเป็นงานละครโทรทัศน์ทำให้เพิ่มฉากเพื่อเสริมเนื้อหาของเรื่องให้น่าสนใจมากขึ้น

2.2 มีปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้เหมาะกับรูปแบบของละครโทรทัศน์ การตีความใหม่เพื่อเสริมประเด็น ทำให้ตัวละคร การแสดง และตอนจบของเรื่องแตกต่างไปจากบทละครเวที

3. แก่นเรื่อง

การศึกษาพบว่า แก่นเรื่องที่ปรากฏในละครเวที และละครโทรทัศน์ ยังคงรักษาแก่นเรื่อง ความรักที่มากเกินไปพอที่จะทำให้ทำลายความสัมพันธ์ที่ดีของมนุษย์ ความรักที่ดีในมุมมองของเรื่องที่สะท้อนออกมาคือการให้ที่ไม่ต้องการครอบครองอีกฝ่าย เป็นความรักความปรารถนาดี ซึ่งตัวละครตูลย์นั้นมีความรักที่มากเกินไปจนทำลายความสัมพันธ์ทั้งหมดลง

4. ความขัดแย้ง

ความขัดแย้งของบทละครเวทีคนคลั่งรัก Limerence the series กับละครโทรทัศน์ Limerence the series ยังคงมีความขัดแย้งที่เหมือนกัน คือ ความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับตัวละคร และความขัดแย้งภายในจิตใจเหมือนในบทละคร ซึ่งความขัดแย้งระหว่างตัวละครด้วยกันส่วนใหญ่เป็นความขัดแย้งที่ฝ่ายหนึ่งต้องการความรักและความใส่ใจมากเกินไป คือ ตูลย์ ตัวละครชายที่ต้องการครอบครองทั้งร่างกายและจิตใจของตะวัน จนถึงกับลุ่มหลงและซิงตะวันไว้ในห้องนอน ไม่ให้ไปพบเจอกับใคร ในขณะที่ตะวันเอง ยังต้องการความรักที่พอดีจากตูลย์ แต่กลับได้มาเพียงแค่เช็ช การดูแลเอาใจใส่ และการกักขังซึ่งเป็นสิ่งที่ตะวันไม่ต้องการ ส่วนความขัดแย้งภายในจิตใจนั้น ตูลย์กับตะวัน ต่างมีมุมมองทางความคิดในเรื่องของความรักคนละแบบ ตูลย์กลัวที่จะสูญเสียคนรักไปจึงพยายามรักษาคนที่รักไว้ทุกวิถีทาง ในขณะที่ตะวันมองว่า ความรักต้องให้อิสระ และมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

5. ตัวละคร

ตัวละครหลักที่ปรากฏในบทละครเวที มีตัวละครเพียง 2 คน คือ ตูลย์ กับ ตะวัน แต่เมื่อมีการปรับเปลี่ยนเป็นละครโทรทัศน์ ได้มีการเพิ่มเติมตัวละครอีก 1 คน คือ พายุ ที่ถูกกล่าวถึงในเรื่องแต่ไม่ได้ปรากฏตัว เมื่อเป็นละครโทรทัศน์ ตัวละคร พายุ จึงถูกเพิ่มขึ้นมาเพื่อเป็นตัวละครที่สร้างแรงกดดันให้กับตูลย์มากยิ่งขึ้น เพราะ พายุ ถูกกล่าวถึงในความสัมพันธ์ที่เป็นเพื่อนสนิทของตะวัน หรืออีกนัยคือ เป็นคนที่แอบชอบ ตะวัน ซึ่งทำให้ ตูลย์ ไม่พอใจและแสดงอาการหึงหวงเพิ่มมากขึ้น และสิ่งที่แตกต่างจากละครเวทีนั้นคือ ในละครโทรทัศน์ มีการเพิ่มฉากเริ่มต้นที่มีตัวละคร พายุ ปรากฏตัวอยู่ด้วย นอกจากนั้น พายุยังปรากฏตัวออกมาในช่วงครึ่งเรื่องที่พายุมาสืบหาว่าตะวันหายไปและถามหาตะวันในห้องของตูลย์ ในละครเวทีไม่ได้ปรากฏตัว ละคร พายุ ออกมาในฉาก แต่เมื่อเป็นละครโทรทัศน์ การเพิ่มฉากและตัวละครเข้าไปทำให้ผู้ชมได้เห็นความขัดแย้งในความสัมพันธ์ของตัวละครได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ยังมีตัวละครที่อยู่ในช่วงท้ายก่อนจบเรื่อง ซึ่งเป็นตัวละครที่ออกมาเฉลยปมของเรื่องทั้งหมด คือ ผู้กำกับละคร ซึ่งในบทละครเวทีและละครโทรทัศน์ ยังคงบทตัวละคร ผู้กำกับละครไว้ดังเดิม เพราะเป็นหัวใจหลักของเรื่องที่เฉลยที่มาที่ไปของเรื่องทั้งหมด

6. ฉาก

ฉากที่ปรากฏในบทละครเวทีคนคลั่งรัก Limerence เป็นฉากห้องนอนของตุลย์ซึ่งเป็นฉากหลักของเรื่อง ส่วนในละครโทรทัศน์ Limerence The Series มีการเพิ่มฉากมหาวิทยาลัย สระว้ายน้ำ หน้าประตูห้องในคอนโดของตุลย์ ห้องนอนของตะวัน เพื่อสร้างบริบทโดยรอบให้ผู้ชมได้เห็นสังคมของตัวละครว่าอยู่ในสิ่งแวดล้อมแบบใด และเป็นรูปแบบที่เป็นองค์ประกอบของละครโทรทัศน์ที่จะมีการนำเสนอมากกว่า 1 ฉากในเรื่องเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ

7. สัญลักษณ์

การดัดแปลงองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง ในส่วนสัญลักษณ์ที่ปรากฏในสื่อละครเวที และละครโทรทัศน์ พบว่ายังมีการใช้สัญลักษณ์ของการถูกกักขัง การใช้โซ่ล่ามที่ตัวละครตะวัน รูปภาพของตุลย์กับตะวันบนหัวเตียง ส่วนใหญ่สัญลักษณ์ที่ปรากฏในเรื่องยังใช้เพื่อเน้นย้ำความหมายที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน

8. มุมมองการเล่าเรื่อง

การเล่าเรื่องในบทละครเวที คนคลั่งรัก Limerence ใช้มุมมองของผู้เล่าเรื่องแบบจำกัดขอบเขต (Limited Point of View) เป็นการจำกัดข้อมูลรายละเอียดของตัวละครอื่น ๆ ยกเว้นตัวละครหลักของเรื่องที่จะสามารถเข้าใจและรับรู้ทุกสิ่งทุกอย่าง เมื่อถูกดัดแปลงมาเป็นละครโทรทัศน์ Limerence The Series ก็ยังคงใช้มุมมองแบบเดียวกัน ซึ่งเรียกว่า มุมมองการเล่าเรื่องจากตัวเอกของเรื่อง (Protagonist as narrator) ผู้ชมจะติดตามการกระทำและฟังคำพูดของตัวละครที่เล่าเรื่องออกมาตั้งแต่ต้นจนจบ

โดยสรุปการปรับและการพัฒนาเรื่อง การดัดแปลงบทละครเวทีเรื่องคนคลั่งรัก Limerence มาเป็นละครโทรทัศน์ Limerence The Series คนคลั่งรัก มีการปรับและการพัฒนาเรื่อง ดังนี้

1. การเปิดเรื่อง ในละครเวทีเปิดเรื่องในห้องนอนของตุลย์ ที่มีตะวันนอนอยู่ และเรื่องราวเกิดขึ้นในฉากเดียว แต่ในละครโทรทัศน์มีการนำฉากที่เป็นจุด Climax เป็นจุดนำเรื่อง เป็นการขัดแย้งกันอย่างรุนแรงของตัวละครเพื่อสร้างความน่าสนใจให้แก่ผู้ชม

2. การดำเนินเรื่อง ละครโทรทัศน์มีการเพิ่มฉาก เพิ่มตัวละครเข้ามา เพื่อให้มีบริบทรอบข้างและทำให้ละครโทรทัศน์มีการดำเนินเรื่องที่ซับซ้อนกว่าละครเวที

3. การปิดเรื่อง ละครโทรทัศน์จบลงด้วยฉากที่ขยายมากกว่าละครเวที โดยใช้เทคนิคภาพและเสียง ทำให้เร้าอารมณ์ผู้ชมมากกว่าเพราะได้เห็นการแสดงที่ใกล้ชิดจากการใช้มุมภาพที่ใกล้และการตัดสลับภาพเพื่อเสริมเนื้อหาของเรื่อง

ในส่วนของรูปแบบการดัดแปลงบทละครเวทีเรื่อง คนคลั่งรัก Limerence เพื่อผลิตเป็นละครโทรทัศน์ Limerence The Series คนคลั่งรัก แบบจบในตอนจากการสัมภาษณ์เชิงลึก Key informants หลักของเรื่อง ได้แก่ ผู้กำกับละคร ผู้เขียนบทละคร และทีมงาน รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิวิชาชีพผลงานจำนวนทั้งหมด 6 คน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ระยะเวลา รูปแบบการดัดแปลงบทละครเวทีเรื่องคนคลั่งรัก Limerence เพื่อผลิตเป็นละครโทรทัศน์แบบจบในตอนนั้น มีส่วนที่ใกล้เคียงกับการนำเสนอในรูปแบบของละครเวทีเดิมคือ ระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน โดยในบทละครเวทีมีความยาวประมาณ 30-35 นาที ส่วนความยาวของละครโทรทัศน์ประมาณ 56 นาที

2. การเพิ่มเนื้อหาบทละคร เป็นส่วนที่แตกต่างกันระหว่างบทละครเวทีและละครโทรทัศน์ มีการเพิ่มฉาก prologue หรือ ฉากอารัมภบท โดยเป็นการนำเนื้อหาในเรื่องช่วงที่เป็น Climax ของเรื่องมาเรียบเรียงใหม่ ใช้เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชม นอกจากนั้นยังเพิ่มฉากแรกของเรื่องเพื่อแนะนำตัวละคร โดยมีการเพิ่มตัวละครเข้ามาในฉากนี้ด้วย จากนั้นจึงเข้าสู่เนื้อหาตามบทละครเวที

3. การเพิ่มตัวละคร ในบทละครเวทีมีฉากที่กล่าวถึงตัวละคร พายุ ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทของตะวัน แต่ไม่ได้มีตัวละครเข้ามาแสดงในฉาก ผู้กำกับละครและผู้เขียนบทเห็นพ้องต้องกันว่า เมื่อมีการดัดแปลงมาเป็นรูปแบบละครโทรทัศน์ จำเป็นต้องมีตัวละครที่เป็นคู่ขัดแย้งกับตัวละครหลักเข้ามาในเรื่องเพื่อสร้างสีสันให้ผู้ชมติดตาม

4. การตีความการแสดงใหม่ ในรูปแบบละครเวทีมีวิธีการนำเสนอและการตีความที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของการนำเสนอ เมื่อนำมาดัดแปลงเป็นรูปแบบข้ามสื่อมาเป็นละครโทรทัศน์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะในการนำเสนอเช่นเดียวกัน ทำให้การตีความภูมิหลังของตัวละคร การแสดง ทศนคติ เรื่องราวจะมีความแตกต่างกัน อีกทั้งผู้กำกับละครยังมีส่วนสำคัญในการใช้ประสบการณ์ส่วนตัวในการตีความและกำหนดบริบททางสังคมของเรื่องที่แตกต่างกันออกไป ทำให้การแสดงของตัวละคร ตูลย์ ตะวันในรูปแบบละครโทรทัศน์ จะแตกต่างกับ ตูลย์และตะวันในรูปแบบละครเวที

5. การดัดแปลงและการพัฒนาเรื่อง การนำเสนอในรูปแบบภาพและเสียงที่ชัดเจนและใกล้ชิดผู้ชมด้วยลักษณะพิเศษของละครโทรทัศน์ที่ขนาดภาพและเสียง ช่วยแทนสายตาคนดู ทำให้ได้มุมมองที่ใกล้ชิดได้เห็นสีหน้าแววตาของนักแสดงที่ใกล้ชิดมากกว่าในรูปแบบละครเวที ที่มีระยะห่างระหว่างเวทีกับผู้ชม

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยได้ทำการอภิปรายผล โดยแบ่งเป็นประเด็นตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การดัดแปลงบทละครเวทีเรื่อง คนคลั่งรัก Limerence สู่วีdeoซีรีส์ในชื่อ Limerence The Series คนคลั่งรัก

การดัดแปลงบทละครเวทีคนคลั่งรัก Limerence สู่วีdeoซีรีส์ละครโทรทัศน์ มีการปรับเปลี่ยนโดยมีสิ่งที่ยังเหมือนกันคือ แก่นของเรื่อง คือความรักที่มากเกินไปจนทำลายความสัมพันธ์ที่ดีของมนุษย์ ฉากที่เหมือนกันคือ ฉากในห้องนอน การล่อลวงเพื่อชิงตะวันไว้ในห้องนอน และโครงเรื่องหลักยังคงเดินเรื่องตามบทละครเวที แต่สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปคือ การตีความเนื้อเรื่อง นำไปสู่การตีความตัวละคร ทำให้การแสดงออกของตัวละคร ตูลย์ และ ตะวัน จะแตกต่างจากรูปแบบละครเวที การเพิ่มตัวละคร พายุ เป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบของการดัดแปลงบทละครเวทีมาเป็นละครโทรทัศน์ ทำให้ผู้ชมได้เห็นรายละเอียดของตัวละคร ความขัดแย้งของตัวละครได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาพบว่ามีความสอดคล้องกับการศึกษาของสรวรรณ์ จิรบวรวิสุทธิ (2562) ได้ศึกษาภาพรวมของพลวัตและการสืบสานตำนานแม่น้ำพระโขนงที่ปรากฏในสื่อบันเทิงยุคปัจจุบัน มีความสอดคล้องกันในเรื่องของการสร้างสรรค์ การดัดแปลงหรือผลิตซ้ำตำนานเรื่องแม่น้ำพระโขนง ซึ่งจะมีการคงแก่นเรื่องและโครงเรื่องเดิมบางส่วนไว้ และมีการเปลี่ยนแปลงด้วยการขยายความ การเพิ่มเติมตัวละครหรือเพิ่มเหตุผลให้กับเรื่องราวมากยิ่งขึ้น

ด้านการเพิ่มเติมเนื้อหาสอดคล้องกับการศึกษาของวิภาวรรณ สมุทรักษ์และคณะ (2563) ได้พบว่าการปรับเนื้อหาโดยการเพิ่มเติมเนื้อหาบางส่วนเข้ามาในเรื่องทำให้บทละครโทรทัศน์มีความน่าสนใจเป็นการเพิ่มอรรถรสให้กับบทละครโทรทัศน์และเพิ่มบทบาทของตัวละครให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยในรูปแบบละครโทรทัศน์ Limerence The Series มีการเพิ่มฉากเปิดเรื่อง ฉากอื่น ๆ ขยายเพิ่มขึ้นจากบทละครและการเพิ่มตัวละครที่มีความสำคัญต่อความขัดแย้งของเรื่อง ทำให้ละครโทรทัศน์น่าติดตามมากยิ่งขึ้น

การดัดแปลงเนื้อหาจากตัวบทต้นทางในเชิงของสัมพันธ์บท มีการขยายความ (Extension) โดยการเพิ่มเติมเนื้อหาซึ่งตัวบทละครเวทีต้นทางไม่มี เช่น ฉากเปิดเรื่องที่เป็นฉากสระวายน้ำและตัวละคร พายุ ลงไปช่วยตะวันที่ยมน้ำขึ้นมาจากสระวายน้ำ จนมีปากเสียงทะเลาะกับ ตูลย์ คู่รักของตะวัน เป็นการอธิบายในเชิงความสัมพันธ์ของตัวละคร ตูลย์กับตะวัน ให้ผู้ชมได้รู้จักและเปิดตัวคู่ขัดแย้ง ซึ่งเป็นเพื่อนของตะวัน นั่นก็คือ พายุ ที่ตัวบทต้นทางกล่าวถึงแต่ไม่มีการปรากฏตัว การปรากฏตัวในรูปแบบละครโทรทัศน์ เป็นการเข้ามาทำหน้าที่เพิ่มเติมความรู้สึกของผู้ชมและทำหน้าที่เป็นคู่ขัดแย้งกับตัวละครหลักอย่าง ตูลย์ ซึ่งมีความแตกต่างระหว่างละครเวทีกับละครโทรทัศน์ที่มีเอกลักษณ์และวิธีการนำเสนอที่แตกต่างกัน ตามคุณลักษณะของการนำเสนอผ่านสื่อ

ภาพที่ 4 ฉากสละว่ายน้ำในละครโทรทัศน์ คนคลั่งรัก Limerence The Series
ที่มา : <https://www.youtube.com/BSRUTVOfficial>

2. รูปแบบการดัดแปลงบทละครเวทีเรื่อง คนคลั่งรัก Limerence เพื่อผลิตเป็นละครโทรทัศน์แบบจบในตอน

รูปแบบการดัดแปลงบทละครเวทีเพื่อผลิตเป็นบทละครโทรทัศน์แบบจบในตอนนั้น มีการคงสัดส่วนระยะเวลาการนำเสนอใกล้เคียงกันเนื่องจากเงื่อนไขการนำเสนอของการผลิตละครโทรทัศน์นั้นมียุทธศาสตร์กำหนดเป็นแบบจบในตอน ทำให้ไม่ต้องขยายเนื้อหาของเรื่องให้มากขึ้นซึ่งจะทำให้เวลาเพิ่มขึ้น

ส่วนที่สำคัญของรูปแบบการดัดแปลงบทละครเพื่อผลิตเป็นบทละครโทรทัศน์แบบจบในตอนนั้น คือ การเพิ่มเนื้อหาบทละคร การเพิ่มตัวละครเพื่อให้ต้องมีตัวละครที่เป็นคู่ขัดแย้งกับตัวละครหลักเข้ามาในเรื่องเพื่อสร้างสีสันให้ผู้ชมติดตาม การตีความการแสดงใหม่ การตีความและกำหนดบริบททางสังคมของเรื่องที่แตกต่างกันออกไป ทำให้การแสดงของตัวละคร ตู๋ลย์ ตะวันในรูปแบบละครโทรทัศน์ จะแตกต่างกับ ตู๋ลย์และตะวันในรูปแบบละครเวทีและรูปแบบการดัดแปลงบทละครเวทีเป็นบทละครโทรทัศน์ที่เห็นได้ชัดเจนอย่างมากคือ การนำเสนอในรูปแบบภาพและเสียงที่ชัดเจนและใกล้ชิดผู้ชม ขนาดภาพที่ขยับเข้าใกล้ผู้ชมช่วยแทนสายตาคนดู ทำให้ได้มุมมองที่ใกล้ชิด ได้เห็นสีหน้าแวตาของนักแสดงที่ใกล้ชิดมากกว่าในรูปแบบละครเวที ที่มีระยะห่างระหว่างเวทีกับผู้ชม การใช้เสียงเพลง เสียงดนตรีประกอบที่เพิ่มเติมมากขึ้น ทำให้เร้าอารมณ์ผู้ชมให้รู้สึกคล้อยตามเรื่องได้มากยิ่งขึ้น

รูปแบบการดัดแปลงบทละครเวทีเรื่อง คนคลั่งรัก Limerence เพื่อผลิตเป็นละครโทรทัศน์แบบจบในตอนสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทัดพิชา สกุลสืบ (2565) ที่กล่าวถึงการดัดแปลงนวนิยายเป็นละครโทรทัศน์ ซึ่งเป็นการดัดแปลงเนื้อหาข้ามสื่อเช่นเดียวกัน จะใช้การขยายความมากที่สุด ตามด้วยการดัดแปลง และการตัดทอน โดยการขยายความเพื่อเพิ่มเหตุการณ์ความสัมพันธ์ของตัวละครทำให้สร้างอุปสรรคและความใกล้ชิดกันของตัวละครเพิ่มมากขึ้น การเพิ่มเติมหรือการขยายความจึงเป็นวิธีการที่ถูกนำมาใช้มากที่สุดในการดัดแปลงเนื้อหาในสื่อเพื่อให้มีความแตกต่างและน่าสนใจในรูปแบบเฉพาะของเนื้อหาในแต่ละสื่อเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1. งานวิจัยฉบับนี้สามารถเป็นแนวทางในการดัดแปลงละครเวทีเป็นละครโทรทัศน์ สำหรับผู้ที่สนใจการดัดแปลงเนื้อหาข้ามสื่อ เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบและลักษณะของสื่อแต่ละประเภทได้ดีมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. สำหรับผู้ที่สนใจการผลิตรายการละครโทรทัศน์ ควรมีการศึกษาการดัดแปลงเนื้อหาผ่านสื่อในรูปแบบอื่น ๆ เช่น ภาพยนตร์ ซีรีส์ แบบหลายตอนจบ เป็นต้น
2. สำหรับผู้ที่สนใจการเขียนบทละครโทรทัศน์ ควรศึกษารูปแบบและวิธีการดัดแปลงบทละครจากรูปแบบหนึ่งไปสู่อีกรูปแบบหนึ่ง โดยยังคงเนื้อหาและแก่นของเรื่องที่สำคัญตามต้นฉบับได้ครบถ้วน
3. งานวิจัยฉบับนี้ไม่ได้ศึกษาผู้รับสารทั้งในรูปแบบของละครเวทีและละครโทรทัศน์ สำหรับผู้ที่สนใจอาจเตรียมความพร้อมในการศึกษาผู้รับ

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. (2553). *แนวพินิจใหม่ในสื่อสารศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จักรกฤษณ์ ดวงพิตร. (2563). *การแปรรูปวรรณกรรม*. ขอนแก่น: ศูนย์สนับสนุนการผลิตตำราคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ประจำปี 2562 มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฐวิวัฒน์ สุทธิโยธินและคณะ. (2561). *เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา การสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์*. หน่วยที่ 6-10. พิมพ์ครั้งที่ 4. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ทัตพิชา สกุลสืบ. (2565). วนิตา : การดัดแปลงนวนิยายสู่ละครโทรทัศน์. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*, 10(1), 35-53.
- นราพร สังข์ชัย. (2552). บทละครโทรทัศน์ไทย : กระบวนการสร้างสรรค์และเทคนิค. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 29(3), 139-158.
- นิโลบล วงศ์ภักทรนนท์. (2563). สัมพันธภาพของเวลาและพื้นที่ในการสร้างสรรค์ข้ามสื่อของละครสูตรเสนาหา. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 40(3), 120-136.
- เพ็ญนภา ศรีบรรจง. (2563). *การดัดแปลงนวนิยายเรื่อง “เพลิงบุญ” สู่ละครโทรทัศน์*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยรังสิต].
- วิภาวรรณ สมุทรักษ์และคณะ. (2563). การศึกษาการแปรรูปวรรณกรรมจากนวนิยายสู่บทละครโทรทัศน์ เรื่อง เมียน้อย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 39(5), 33-43.
- ศรุต รัตนวิจิตร. (2556). *การดัดแปลงข้ามสื่อละครเรื่อง “แม่คเบธ” ของวิลเลียม เชกสเปียร์*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- สรรัตน์ จิรวรรวิสุทธิ. (2562). พลวัตและการสืบสานตำนานแม่นาคพระโขนงในสื่อปัจจุบัน. *วารสารนิเทศสยามปริทัศน์*, 18(2), 69-96.